

ეთიკის კომისიის

რ ე კ ო მ ე ნ დ ა ც ი ა

მეოთხე დისციპლინური კოლეგიის შემადგენლობა:

ემზარ ჰაქსაძე – კოლეგიის თავმჯდომარე
გიგა კვერენჩილაძე – კოლეგიის წევრი
ლავრენტი ქავთარაძე – კოლეგიის წევრი

შეკითხვის კომისიაში შემოსვლის თარიღი: 24.04.2013

შეკითხვის რეგისტრაციის ნომერი: 008/13

შეკითხვა:

ადვოკატსა და კლიენტს შორის მოხდა სიტყვიერი შეთანხმება მომსახურების გაწევის შესახებ. ადვოკატის მითითების შესაბამისად, კლიენტმა მიმართა ნოტარიუსს რწმუნებულების გასაფორმებლად. მეორე დღეს შეხვედრაზე აღმოჩნდა, რომ მინდობილობა კლიენტმა გასცა სხვა პირზე (ქალზე), რომელიც არ არის ადვოკატი. კლიენტი საჯაროდ აცხადებს, რომ მას სურს ურთიერთობა იმ ადვოკატთან, ვისზეც აპირებდა მინდობილობის გაცემას, თუმცა ქალბატონი, რომელზეც შეცდომით გაიცა რწმუნებულება, არაპირდაპირ მინიშნებს ადვოკატს, რომ მან უარი უნდა თქვას კლიენტის დაცვაზე (მინდობილობა ქალბატონზე გაიცა კლიენტის დაუდევრობით, ასე განმარტა გასაუბრებისას). კლიენტი იყო აზერბაიჯანული ენის მცოდნე და ეგონა, რომ ადვოკატის ოფისში მივიდა. როგორ უნდა მოიქცეს ადვოკატი? რა ხდება იმ შემთხვევაში თუ აღნიშნული ქალბატონის მსგავს მინიშნებას გააკეთებს სხვა ადვოკატი?

ანალიზი:

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის პირველი ნაწილი:

„ადვოკატი კლიენტთან თავის საქმიანობას იწყებს კლიენტთან ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე. ურთიერთობას უთანაბრდება, როდესაც ადვოკატს შეეძლო ევარაუდა, რომ შეთანხმებას დებდა კლიენტთან ურთიერთობაში მყოფი უფლებამოსილი პირი, გარდა სავალდებულო (იძულებითი) დაცვის შემთხვევისა.“

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 319 - ე მუხლის პირველი ნაწილი:

„კერძო სამართლის სუბიექტებს შეუძლიათ კანონის ფარგლებში თავისუფლად დადონ ხელშეკრულებები და განსაზღვრონ ამ ხელშეკრულებათა შინაარსი. მათ შეუძლიათ დადონ ისეთი ხელშეკრულებებიც, რომლებიც კანონით გათვალისწინებული არ არის, მაგრამ არ ეწინააღმდეგება მას. თუ საზოგადოების ან პიროვნების არსებითი ინტერესების დაცვისათვის ხელშეკრულების ნამდვილობა დამოკიდებულია სახელმწიფოს ნებართვაზე, მაშინ ეს უნდა მოწესრიგდეს ცალკე კანონით.“

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 709 - ე მუხლი:

„დავალების ხელშეკრულებით რწმუნებული ვალდებულია შეასრულოს მისთვის დავალებული (მინდობილი) ერთი ან რამდენიმე მოქმედება მარწმუნებლის სახელითა და ხარჯზე.“

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 720 - ე მუხლის პირველი და მესამე ნაწილი:

„დავალების ხელშეკრულების შეწყვეტა მხარეებს შეუძლიათ ნებისმიერ დროს. შეთანხმება ამ უფლებაზე უარის შესახებ ბათილია.“

„თუ ხელშეკრულება წყდება მარწმუნებლის მიერ, მაშინ ის მოვალეა აუნაზღაუროს რწმუნებულს მინდობილი მოქმედების შესრულებისას გაწეული ყველა აუცილებელი ხარჯი, ხოლო, თუ ხელშეკრულება სასყიდლიანი იყო, - გადაუხადოს გასამრჯელო შესრულებული სამუშაოს კვალობაზე.“

ადვოკატისა და კლიენტის ურთიერთობა, ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, იწყება ურთიერთშეთანხმებით. შეთანხმების ფორმა აღნიშნული მუხლის მიხედვით დადგენილი არ არის. შესაბამისად, იგი შეიძლება დაიდოს როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით. ნებისმიერ შემთხვევაში ადვოკატსა და კლიენტს შორის ურთიერთობა დაწყებულად ჩაითვლება. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 709 - ე მუხლის მიხედვით, აღნიშნული შეთანხმება განიხილება, როგორც დავალების ხელშეკრულება, ვინაიდან ადვოკატი რწმუნებულებით ვალდებულია შეასრულოს მისთვის დავალებული რამდენიმე მოქმედება მარწმუნებლის სახელით და ხარჯზე.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის ხელშეკრულების დადების თავისუფლების პრინციპი განამტკიცებს შესაძლებლობას პირმა დადოს ან არ დადოს ხელშეკრულება. გამონაკლისების გარდა, კანონი არ ითვალისწინებს ხელშეკრულების დადების ვალდებულებას. პირი, რომელსაც სურს ხელშეკრულების დადება, უფლებამოსილია, ასევე, თავისუფლად აირჩიოს კონტრაქტი. ხელშეკრულების დადების თავისუფლება გულისხმობს იმასაც, რომ მხარეებს შეუძლიათ უარი თქვან მის შესრულებაზე და შეწყვიტონ იგი.

ხელშეკრულების თავისუფლების მეორე მნიშვნელოვანი ელემენტია ხელშეკრულების შინაარსის თავისუფალი განსაზღვრის უფლება. ხელშეკრულების მხარეებს თვითონვე შეუძლიათ დამოუკიდებლად შეთხმდნენ ხელშეკრულების ყველა საკითხზე. მათ უფლება

აქვთ მათ შორის ურთიერთობა მოაწესრიგონ ისე, როგორც სურთ, თუმცა, აუცილებელია კანონის ფარგლებში მოქმედება.

დავალების ხელშეკრულების გაფორმებისას მარწმუნებელს უფლება აქვს შეწყვიტოს ურთიერთობა ნებისმიერ დროს. აღნიშნული ხელშეკრულება შესაძლოა შეწყდეს ცალმხრივად და ეს არ შეიძლება განვიხილოთ, როგორც ვალდებულების დარღვევა. ასეთი უფლება იმით არის განპირობებული, რომ, ჩვეულებრივ, მარწმუნებელსა და რწმუნებულს შორის უნდა არსებობდეს განსაკუთრებული ნდობა და, თუ ეს ნდობა დაიკარგა, ორივე მხარეს ნებისმიერ მომენტში უნდა შეეძლოს უარი თქვას დავალების ხელშეკრულებაზე.

განსახილველ შემთხვევაში ურთიერთობა ადვოკატსა და კლიენტს შორის ზეპირი შეთანხმების საფუძველზე დაწყებული იყო. ადვოკატი განმარტავს, რომ კლიენტი საჯაროდ აცხადებს კონკრეტულად მასთან ურთიერთობის სურვილზე. ხელშეკრულების თავისუფლების პრინციპიდან გამომდინარე მას შეუძლია აირჩიოს ვისთან სურს რწმუნებულების გაფორმება და ვისთან არა. კლიენტს შეუძლია გააუქმოს შეცდომით გაცემული რწმუნებულება და ადვოკატთან გააფორმოს ახალი. ვინაიდან არ არის გაწეული არანაირი მომსახურება, არ დადგება დღის წესრიგში აუცილებელი ხარჯებისა და გასამრჯელოს გადახდის საკითხი. კლიენტის სურვილის შესაბამისად, ადვოკატმა უნდა გააგრძელოს სახელშეკრულებო ურთიერთობა მასთან. აღნიშნული ადვოკატ-კლიენტის მოლაპარაკებაზეა დამოკიდებული. მსგავსი რეგულაცია გავრცელდება იმ შემთხვევაშიც, როდესაც კლიენტის მიერ შერჩეულ ადვოკატს დაცვის განხორციელებაზე უარის თქმაზე მიანიშნებს სხვა ადვოკატი.

დასკვნა:

თუ ადვოკატსა და კლიენტს შორის დაწყებულია ადვოკატ-კლიენტის ურთიერთობა ზეპირი შეთანხმების საფუძველზე, თუმცა რწმუნებულება შეცდომით გაიცა სხვა პირზე და ეს პირი არაპირდაპირ მიანიშნებს ადვოკატს, რომლის მიმართაც უნდა გაცემულიყო მინდობილობა, რომ უარი უნდა თქვას დაცვაზე, ადვოკატს უფლება აქვს, კლიენტთან შეთანხმებით, თუ მას სურვილი აქვს ადვოკატთან ურთიერთობის გაგრძელებისა, განახორციელოს საადვოკატო საქმიანობა კანონის შესაბამისად.

ეთიკის კომისიის მიერ გაცემული რეკომენდაცია არის მხოლოდ სარეკომენდაციო მოსაზრება და არ არის სავალდებულო ეთიკის კომისიის ან სასამართლოს მიერ რომელიმე დისციპლინური საქმის განხილვისას.

კოლეგიის თავმჯდომარე:

/ემზარ პაქსაძე/

კოლეგიის წევრი:

/გიგა კვერენჩილაძე/

კოლეგიის წევრი:

/ლავრენტი ქავთარაძე/